

Cele i efekty uczenia się – zacznij od końca

Projektowanie zajęć online wymaga precyzyjnego określenia, dokąd zmierzamy. W systemie Politechniki Opolskiej rozróżniamy cele zajęć od efektów uczenia się – to fundamentalna różnica, która determinuje jakość kursu asynchronicznego w Moodle.

Cel zajęć vs efekt uczenia się

Cel zajęć

Po co realizujemy temat/przedmiot i jaki jest jego sens dla osoby studiującej?

Cele często są opisane ogólnie jako intencja osoby prowadzącej.

Efekt uczenia się

Co osoba studiująca **będzie potrafiła zrobić** (wiedza/umiejętności/postawy) po zakończeniu zajęć?

Efekty muszą być **operacyjne** – opisują konkretne zachowanie osoby studiującej.

Dlaczego to kluczowe w nauczaniu online?

Sprawdzalność

Efekt musi być weryfikowalny bez „domyślania się” i bez sytuacji „osoba prowadząca wie, że osoba studiująca rozumie, bo to widzi na sali”.

Konkretność

W Moodle wszystko musi dać się uchwycić: produkt, wypowiedź, wybór, działanie, projekt, analiza.

Spójność

Efekty muszą być zgodne z treściami, metodami prowadzenia i formami weryfikacji w KOP/sylabusie.

Taksonomia Blooma – fundament weryfikowalnych efektów

Żeby efekt uczenia się był rzetelny i „moodle'owalny”, używamy **czasowników działania** przypisanych do poziomów Blooma. Im wyższy poziom, tym częściej zamiast quizu potrzebujesz zadania, projektu lub rubryki oceny.

Warunki poprawnego efektu uczenia się

Efekt uczenia się w KOP i kursie Moodle jest poprawny, gdy spełnia cztery kluczowe warunki:

1

Opisuje działanie osoby studiującej

✗ „Zapoznanie osoby studiującej z...”

✓ „Osoba studiująca wyjaśnia / analizuje / projektuje...”

2

Odpowiedni poziom Blooma

Czasownik nie jest ozdobnikiem – musi precyzyjnie określać czynność.

3

Przypisana forma weryfikacji

Element KOP/sylabusu – efekt i weryfikacja muszą się „zgrywać”.

4

Możliwość weryfikacji asynchronicznej

Quiz, zadanie, forum, projekt, analiza przypadku, portfolio.

PRZYKŁAD Z KOP

Efekty w praktyce akademickiej

Przyjrzyjmy się realnym zapisom z Karty opisu przedmiotu i sposobom ich weryfikacji w Moodle:

Wiedza – Pamiętanie/Rozumienie

✓ „Osoba studiująca definiuje pojęcia i wymienia podstawowe techniki...”

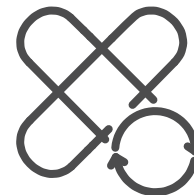
Weryfikacja: quiz (definicje, przykłady), krótka odpowiedź w zadaniu

Umiejętności – Zastosowanie/Tworzenie

✓ „Osoba studiująca stosuje techniki w sposób pozwalający na notację...”

Weryfikacja: zadanie z przesłaniem produktu, rubryka oceny, komentarz prowadzącego

Kompetencje społeczne – Postawa

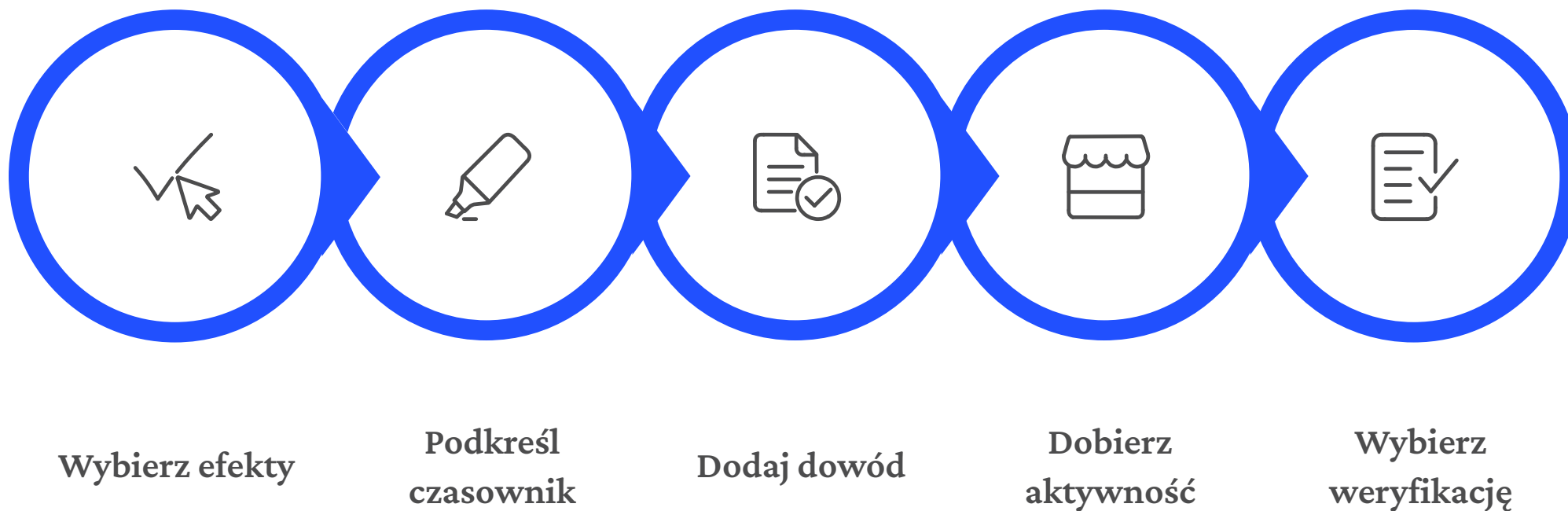
✓ „Osoba studiująca identyfikuje obszary wymagające doskonalenia...”

Weryfikacja: refleksja (krótki wpis), checklista, autoocena

Instrukcja krok po kroku

Jak przerobić efekty na „online-ready”

Procedura transformacji efektów uczenia się z sylabusu do kursu Moodle:

Ta procedura zapewnia, że każdy efekt będzie mierzalny i możliwy do zweryfikowania w środowisku online.

Krok 1 i 2: Wybór i weryfikacja

Wybierz 2–3 efekty z sylabusu/KOP

Wybierz takie, które realnie „noszą” przedmiot – nie ozdobniki, ale kluczowe kompetencje.

Podkreśl czasownik i sprawdź poziom Blooma

Zadaj pytanie: czy to jest czynność, którą osoba studiująca wykona?

Szybka korekta:

- „zna” → „wyjaśnia”, „wskazuje”
- „rozumie” → „uzasadnia”, „interpretuje”
- „zapoznaje się” → „analizuje”, „porównuje”

Krok 3: Dowód osiągnięcia efektu

Dopytaj efekt: „Po czym poznam, że osoba studiująca to umie?”

1

„analizuje”

analiza przypadku / komentarz do materiału

2

„projektuje”

projekt/produkt + kryteria oceny

3

„ocenia”

ocena z uzasadnieniem + kryteria

Krok 4 i 5: Aktywność i weryfikacja

Pamiętanie/rozumienie

quiz / krótka odpowiedź

Zastosowanie

zadanie praktyczne

Analiza/ocena

forum problemowe / analiza
case'u

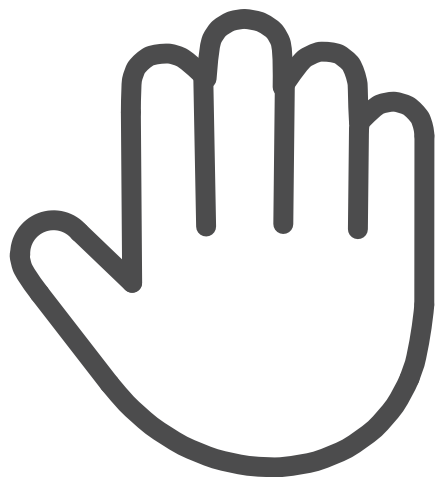

Tworzenie

projekt + rubryka

W sylabusie/KOP upewnij się, że formy weryfikacji są logicznie zgodne: quiz → zaliczenie/kolokwium, zadanie → ocena projektu, forum → ocena aktywności.

Przykłady z wydziałów PO

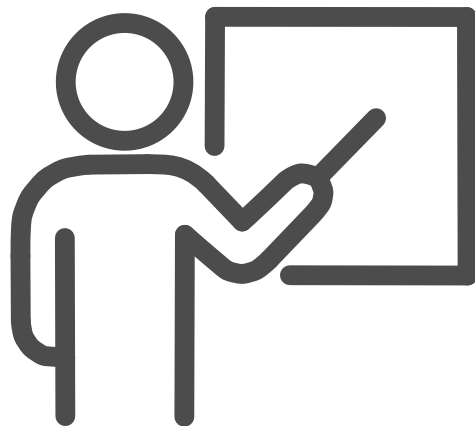
Informatyka / Inżynieria bezpieczeństwa

Efekt (Analiza): „Osoba studiująca analizuje ryzyko w scenariuszu incydentu.”

W Moodle: case + formularz odpowiedzi (co, dlaczego, priorytet działań)

Efekt (Ocena): „Osoba studiująca ocenia skuteczność zabezpieczeń i uzasadnia wybór.”

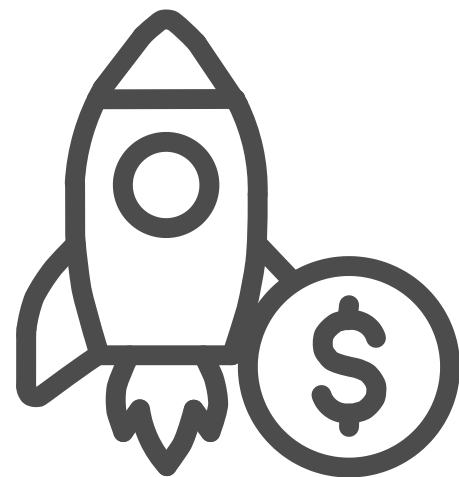
W Moodle: zadanie z uzasadnieniem + rubryka

Budownictwo

Efekt (Zastosowanie): „Osoba studiująca stosuje zasady doboru rozwiązań konstrukcyjnych do warunków.”

W Moodle: zadanie z krótkim projektem + checklistą kryteriów

Mechaniczny / projektowy

Efekt (Tworzenie): „Osoba studiująca projektuje rozwiązanie spełniające wymagania użytkowe.”

W Moodle: projekt + opis decyzji + kryteria oceny

Kluczowe zasady projektowania

Precyzja językowa

Używaj czasowników działania z taksonomii Blooma – każdy czasownik określa konkretny poziom kompetencji.

Mierzalność

Każdy efekt musi mieć przypisaną metodę weryfikacji możliwą do realizacji w Moodle.

Spójność dokumentacji

Efekty w kursie Moodle muszą odpowiadać zapisom w KOP/sylabusie przedmiotu.

Orientacja na osobę studiującą

Opisuj działania osoby studiującej, nie intencje osoby prowadzącej – to osoba studiująca jest podmiotem procesu uczenia się.

Podsumowanie

Projektowanie efektów uczenia się według taksonomii Blooma i wymogów KOP to fundament skutecznego kursu online. Pamiętaj o trzech filarach:

Precyzyjne czasowniki Określają poziom Blooma i typ aktywności	Weryfikowalne dowody Każdy efekt = konkretna aktywność w Moodle	Spójność systemu KOP → efekty → aktywności → ocena
--	---	--

Stosując przedstawioną procedurę pięciu kroków, przekształćisz każdy efekt z sylabusu w mierzalną, weryfikowalną kompetencję osoby studiującej.